

نگاهی به ویژگی‌های اخلاقی در نظریات شمس

(تاریخ دریافت ۱۴۰۰/۱۱/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۱/۰۵/۱۲)

افسانه رجبی

نویسنده و پژوهشگر

چکیده

انسان برای این که خداوند را بهتر بشناسد ابتدا باید خود را بشناسد. زیرا او از خداوند است و به سوی او بازمی‌گردد. مسیری که مولانا برای این نوع شناخت ارائه می‌کند مسیر عشق است. عشقی که حتی اگر از انسان آغاز شود در پایان به عشق خداوند منتهی می‌شود. به عبارت دیگر این عشق خدامحور است نه انسان‌محور. زیرا در نظر مولوی فقط خداوند است که شایسته عشق‌ورزیدن است. در این راستا برخی ویژگی‌های اخلاقی وجود دارد که در غزلیات شمس بدانها پرداخته شده است اما در کتاب کانت اثری از آنها دیده نمی‌شود. بدین ترتیب می‌توان انگاشت که مولوی، دیدگاه عمیق‌تر و جامع‌تر در غزلیات شمس نسبت به اخلاقیات داشته است و ابعاد مختلفی از آن را مورد توجه قرار داده است که در این مقاله به بررسی و شناخت آن‌ها خواهیم پرداخت.

واژگان کلیدی: اخلاق، مولانا، کانت، غزلیات شمس، خصایص رفتاری، عشق به خدا